

रयत शिक्षण संस्थेचे,
डी.पी. भोसले कॉलेज,कोरेगाव
अर्थशास्त्र विभाग
प्रश्न संच
बी.ए.भाग I
भारतीय अर्थव्यवस्था

प्र.१ योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा.

1) भारतात दर----वर्षानी जनगणना होते.

अ)10 ब)15 क)20 ड)50

2) 2011 च्या जनगणनेनुसार भारतातील स्त्री -पुरुष प्रमाण ----होते.

अ) 943 ब)940 क)927 ड) 933

3) -----या राज्यात लोकसंख्यावाढीचा वेग सर्वात अधिक आहे.

अ)बिहार ब)महाराष्ट्र क) उत्तर प्रदेश ड) गोवा

४) भारताचा लोकसंख्या वाढीचा वेग चीनपेक्षा -----आहे.

अ)जास्त ब) असमान क) कमी ड) समान

5)-----वयोगटाचा समावेश करत्या लोकसंख्येत होतो.

अ)15 ते 60 ब) 0 ते 15. क) 60 वर्षावरील ड) यापैकी नाही

6)भारतात दर हजारी अर्भक मृत्यू दराचे प्रमाण शहरी भागापेक्षा ग्रामीण भागात -----आहे .

अ)जास्त ब)कमी क)समान ड)असमान

7) जगातील निवडक देशांशी तुलना करता भारतातील ढोबळ----- दर जास्त आहे.

अ) जनन दर ब)मृत्युदर क)साक्षरता दर ड) विकास दर

8) भारत सर्वाधिक -----देश ठरला आहे.

अ) तरुणांचा ब) लहान मुलांचा क) वृद्धांचा ड) लहान मुलींचा

9) सरासरी आयुर्मान पातळी गाठण्यासाठी भारतात-----सुधारणा होणे आवश्यक आहे आहे.

अ) राहणीमान ब) दारिद्र्य क) रोजगार ड) शिक्षण

10)-----आणि आर्थिक विकास यांचा निकटचा संबंध असतो.

अ) लोकसंख्या ब) मृत्युदर क) लोकसंख्येची घनता ड) जन्मदर

टिपा लिहा

- १) समावेशक वृद्धीची संकल्पना
- २) समावेशक वृद्धीचे निकष
- ३) विज्ञान व तंत्रज्ञान
- ४) दारिद्र्याची संकल्पना
- ५) भारतातील दारिद्र्याची कारणे
- ६) दारिद्र्य निर्मूलनाचे उपाय
- ७) बेकारी
- ८) भारतातील बेकारीची कारणे
- ९) बेकारी कमी करण्याचे उपाय
- १०) आर्थिक विषमता
- ११) सामाजिक विषमता
- १२) क्षेत्रीय विकास कार्यक्रम
- १३) राष्ट्रीय उत्पन्न
- १४) दरडोई उत्पन्न
- १५) मानवी विकास निर्देशांक
- १६) जन्म दर
- १७) लोकसंख्येची घनता
- १८) लोकसंख्या धोरण

दीर्घोत्तरी प्रश्न

- १) स्वातंत्र्यावेळी असलेल्या भारतीय अर्थव्यवस्थेची प्रमुख वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- २) भारतीय अर्थव्यवस्थेतील संरचनात्मक बदलाची चर्चा करा.
- ३) भारतीय अर्थव्यवस्था व समावेशक वृद्धी चर्चा करा.
- ४) शाश्वत विकास म्हणजे काय? शाश्वत विकासाचे दर्शक सांगा.
- ५) दारिद्र्याची संकल्पना स्पष्ट करून भारतातील दारिद्र्याची कारणे सविस्तर स्पष्ट करा.
- ६) बेकारी म्हणजे काय? भारतातील बेकारीची समस्या विशद करा.
- ७) आर्थिक शक्तीच्या केंद्रीकरणाची कारणे कोणती?
- ८) विभागीय असंतुलन म्हणजे काय? त्याचे दर्शक कोणते?
- ९) राष्ट्रीय उत्पन्न मज्जे काय? राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या विविध संकल्पना स्पष्ट करा.
- १०) भारतातील लोकसंख्या आकारमानाचा सविस्तर आढावा घ्या.
- ११) भारतातील लोकसंख्याची रूपरेषा स्पष्ट करा.
- १२) भारतातील लोकसंख्या वाढीचे आर्थिक विकासावरील आघात स्पष्ट करा.

